

ייעוץ פופריי

תולדות | עיונים | הערות

התחזקות | התעוררות | מכתבים

בעניני רביה"ק מברסלב זי"ע

מכתבי מוהרנ"ת - עלים לתרופה, עם מכתבים חדשים והוספות מכת"י
ביאורים וצינונים, הערות והארות

פרשת נח
שנת תשע"ד

המשך המכתב

אבל את זה לעומת זה עשה אלהים, והקליפה קודמת לפרי, על כן הבעל דבר נאחו באלו השניים, ומטריד את האדם ומביאו לידי שחכה על ידי השינויים, כי עיקר אחיזתו הוא בהשינויים, כי משם אחיזת הכפירות שהוא היצר הרע כידוע וכו', ולכן קודם קריאת שמע מברכין יוצר המאורות, שהיא מברכת קריאת שמע. ולכאורה קשה מה שייכות ברכת יוצר אור לקריאת שמע, אך באמת הכל אחד, כי בכל יום ויום שהשם יתברך מחדש מעשה בראשית ומשנה עתים, צריכין אנו לשמור את הזכרון היטב, לזכור ולידע ולהאמין שכל השינויים נמשכין מאתו יתברך לטובת האדם לקרבו לעבודתו יתברך וכו', ולכן אנו מברכין ברכת יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל וכו', המאיר לארץ וכו' ובטובו מחדש וכו', ואז מיהדים אותו ואומרים קריאת שמע ה' אלהינו ה' אחד, לידע ולהודיע שכל השינויים שבכל יום ויום הכל מאתו יתברך וכו'.

ועיין מענין זה בעץ חיים בתחלתו (היכל אי"ק שער א' ענף ה') מה שכתוב שם בזה"ל: ולא עוד אלא שבכל שעה ושעה משתנים העולמות, ואין שעה זו דומה לשעה זו, ומי שמסתכל בענין הילוך המזלות וכוכבים וכו' עיי"ש שהאריך בזה, ומביא שם מאמר התיקונים ולבושין דאיהו לביש בצפרא לא לביש ברמשא, ולבושין דלביש ביומא דא לא לביש ביומא תנינא, ובוה תבין איך משתנה מעמד ומצב העולמות שהם הלבושין של האין סוף ושינויים בכל עת ורגע וכו' עיי"ש, וכל הדברים האלה כלולים במ"ש רבינו ז"ל שם בהתורה הנ"ל וכו'.

והכלל שאין שום התנצלות לומר שעשיתי באותו העת ובאותו המקום אי אפשר לי לזכור את ה', כי אדרבא שם דייקא באותו המקום ובאותו העת דייקא בוודאי יש לך רמוזים המיוחדים לך דייקא כפי מדרגתך עכשיו דייקא כפי מה שהוא, לשבח או לגנאי, ואתה במקומך הזה, באותו העת דייקא, תוכל עכשיו דייקא לזכור את השם יתברך ולשוב אליו יתברך, כי השם יתברך מצמצם עצמו מאין סוף עד אין תכלית מתחילת נקודת הבריאה ומרמז רמוזים לכל אדם בכל יום ובכל מקום, לפי האדם ולפי העת ולפי המקום דייקא. והבן היטב דברים אלו למעשה ולהנהגה ועצה טובה, ויערב לך מאד בעזרת השם יתברך, כי זה ידוע בדברינו כמה פעמים שאין שום יאוש לעולם, כי השם יתברך מלא רחמים וחפץ בתשובתן של כל הרשעים תמיד, והוא חושב מחשבות לבל ידח ממנו נדח, ועל כן כל אדם ואדם לפי מעשיו עכשיו שעשה, וירד ונתעה למקום שירד ונתעה, אזי השם יתברך מצמצם עצמו ומרמז לו רמוזים כפי הראוי לו עכשיו במקומו ושעתו, ומי שאין לו שכל להעמיק בזה בדעתו, צריך על כל פנים להאמין בזה באמונה שלימה, ואז יוכל לזכור את ה' בכל מקום ובכל זמן ובכל המדינות שבעולם, למעלה או למטה ח"ו, כי השם יתברך מצמצם עצמו בכל יום ובכל מקום ומרמז רמוזים עכ"ל, עיי"ש באריכות.

וע"ע בליקוטי הלכות הל' ברכת השחר (ה"ה אות כ"ח) שכ' בזה"ל, באמת אנו מאמינים שהוא יתברך עושה חרשות בכל עת, ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית מחדש ממש, שבכל יום נעשים חרשות נפלאות ממש, שלא נעשו מעולם, וכמובא בדברינו בשם העץ חיים מהשינויים שנעשים בכל עת ורגע, וכמו שכ' בהתורה ויהי מקץ (סי' נ"ד), וכל עיקר כוונתו יתברך לרמוז ולעורר כל בני אדם לרצונו יתברך, ואנו צריכין לעורר עצמינו בכל יום ויום לברך אותו יתברך על זה, ולברך ברכת קריאת שמע, וקריאת שמע, בפה מלא ובלב שלם, ולשים לבינו היטב למה שאנו מוציאים בפינו בבחינת (ברכות יג.) השמע לאונך מה שאתה מוציא מפך, שאנו אומרים בכל יום יוצר אור ובורא חושך וכו', ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית מחדש ממש כנ"ל עכ"ל. וע"ע מכתב רל"ג, ושם העתקנו גם מליקוטי הלכות הל' ספ"ה ה"ד אות כ"א עיי"ש.

וזכור אל תשכח בכל עת את החסדים הנפלאים שעשה עמנו בעל הרחמים, ישיש לנו תורות כאלו ותפילות כאלו, אשר לא היה מעולם (עיי' לקמן מכ' צ"ג), בהם עולם ונושע. יתר מזה אין להאריך, ודי בזה כעת.

דברי אביך המצפה תמיד לשמוע טוב אמתי מאתכם, ומעתיר בעדכם

נתן מברסלב

שלום לכל אנשי באהבה רבה, חזקו ואמצו אחי ורעי, ושימו לבכם לכל הדברים הנאמרים פה, ואשר דברנו כבר בכתב ובעל פה, כי לא דבר רק הוא מכם, כי הוא חייכם לנצח.

אל תשכח לדבר עם ר' ח"ש ולא עלה בידי לברר מיהו זה נ"י. נמלכתי לשלוח לו מכתב הרצוף, ואם תבין שראוי למוסרו לו, כרצונך תעשה, וה' הטוב יעשה, כי אין לי על מי להשען כי אם עליו יתברך.

סימן צ"ג

בעזרת השם יתברך, יום א' וירא, תקצ"ג

אהובי בני חביבי שיחי.

מכתבך קבלתי בשעה זאת בעת שקריתי המכתבים שהגיע לנו בשעה זאת מקרעמינטשוג מהצדקת מרת אדיל תחי' [בת רביז'ל]. ומר' מאיר לייב [מטעפליק, תלמיד וחבר נאמן של מוהרנ"ת, עובד ה' גדול, עיין ערכו] ור' אברהם בער שיחי' [נכד רביז'ל, נגיד ועשיר מפורסם. בעת כתיבת המכתב הי' ר' אברהם בערניו אברך צעיר חתן משה חניקס], וכולם קוראים תגר בקול גדול

המשך בדף 4

מאמר: ראש בני ישראל

ליקוטי אמרים, תורת ושיחות והנהגות קדושות ממרן אור ישראל וקדושו

רבינו ישראל בעל שם טוב זצוקלה"ה

הנזכרים בספרי רביה"ק, ותלמידו מוהרנ"ת, ומשאר ספרי ברסלב

לכבוד יומא הדילולא
דמרן הבעל שם טוב הק'
ז"ע, בחג השבועות

מאמר י"ד:

על זרע הבעל שם טוב
הכתוב אומר (ישעי' ה, ב)
ופרי הארץ לגאון
ולתפארת
(היי מוהר"ן סי' תקנ"ג)

והיתה הספינה מטורפת בים כל הלילה עד אור הבוקר, אז נשקט הרוח סערה וישמחו כי ישתוקו, אך לא הנחם למחוז הפצם, כי על ידי הרוח סערה חזרו ובאו סמוך לעכו, בערך מהלך יום, ואחר כך אחר חצי היום נתעורר עוד הפעם רוח סערה גדולה, ונשא את הספינה והיתה הספינה מטורפת ומבולבלת כמה ימים ולילות רצופים, יעלו שמים ירדו תהומות, ולא היה לבעלי הספינה שום עצה איך להמלט, ויהונו וינועו כשכור כל חכמתם תתבלע.

וביום ה' שעה י"ב התחילו להוציא המים מהספינה מהמדור השלשי על ידי הפלומפין כדרך בעל הספינה, ודרכם הי' בכל מעת לעת שנשתחו בהוצאת המים רביעית שעה, ועכשיו כשהתחילו לשאוב לא הספיקו לשאוב עד אשר הגיע על הלילה, ונתרבו המים הרבה הספינה מחמת השאיבה. והלכו המים גם לחדר שלהם של רבינו ז"ל, ולא יכלו לשכוב על המשכב שם, כי גאו המים שם, והוכרח רבינו לעלות על איזה מקום גבוה לשכוב, והאיש שהי' עמו עלה למקום אחר, כי לא רצו לצאת להתראות בפני הישמעאלים, והמים שבספינה הלכו ונתרבו בכל פעם יותר ויותר, עד שהוכרחו הישמעאלים לעקור הפלומפין ועשו גלגלים, ושאבו על ידם מים עם כלים גדולים, והרוח סערה הולך וחזק מאד ומגודל התגברות הרוח סערה עלו הגלים כמעט עד לב השמים, והיו כמו הרים גבוהים ובקעות גדולות, והי' כך כל הלילה גם כן, וכשהאיר היום בא האיש שהיו עמו ז"ל.

ואמר לו רבינו ז"ל שיש לו חלישות הלב מאד מגודל הפחד, כי אני רואה בלבי שאני עכשיו בסכנה גדולה, כי אין זה דבר פשוט, אף על פי שאין אני רואה מה הם עושים, אף על פי כן הלב רואה, והאיש הנ"ל כיהש לו ואמר לו אל תפחדו כי ב"ה הכל על נכון. והלך האיש הנ"ל להסתכל בהאמבער במקום שהם שואבין המים, וראה שכבר יש שם כמו גלים קטנים כמו על הנהרות שלנו, כי הספינה נעשה מעונה ממים לבד, כי דרך הספינה להיות מעונה עם משאוי ב' חלקים.

יז.

בגלל אבות תושיע בנים

[בעת הנסיעה בחזרה מארץ ישראל] ובבוקר באו אל הספינה אנשי חיל שקורין בראנד וואך, ורבינו ז"ל עם האיש שלו הנ"ל רצו עוד לבא להתנפל לפני רגלי הקאפיטאן ולהתחנן לו שיניח אותם לשוב אל הספר, אך בתוך כך עקרו האנקירים וברחו לצד שהרוח נשאה מחמת פחד, כי המלחמה נתעוררה מיד, ונשמע קולם מאד ושמעו שם על הספינה קול גדול מאד של ההורמאטים והבאמבים ושאר קולות כאלו מענייני מלחמה, כי קולם נשמע למרחוק מאד.

וגודל הסכנה והאימה והפחד שהיה להם אז אין לשער, ונפלו למשכב שניהם יחד, ולא היה להם אפילו מין מים לשותות, כי לא הכינו להם כלום כנ"ל. וה' ברוב רחמיו וחסדיו נתן להם חן בעיני ישמעאל אחד שהוא היה קעכיר אצל הקאפיטאן, ונתן להם בגניבה א' שאל קאווי שחורה לכל אחד ואחד בבוקר ובערב. ומחמת החולשה שלהם היו מוטלים על ערש דוי רח"ל, ולא ידעו בעצמם היכן הם, כי היו סגורים בחדר שלהם נופלים למשכב, אך זאת שמעו שהיה רוח סערה ונשא את הספינה ולא ידעו לאיזה מקום נשאה.

בששמעו שהגיע הספינה לאיזה ספר הלכו מהחדר לחוץ לראות המקום שהגיעו, וראו שאין זה סטאמבול, ושאלו את הישמעאל הנ"ל ואמר שהמדינה הזאת נקראת אדאל, והם שמעו כבר הנהגתם, שכשבא יהודי לידם מצוה ראשונה אצלם להקריבו לקרבן, וכאשר שמעו שזה "אדאל", הלכו מיד לחדר שלהם וסגרו הדלת בעדם והחביאו עצמם שם, והי' עליהם פחד גדול, ועמדה הספינה שם ג' ימים, ואפשר היה בדעת הקאפיטאן לעמוד שם עוד, אך שפתאום עמד רוח סערה ונתקו החבלים של האנקיר, ונשאר האנקיר בים, והלכה הספינה מעצמה משם, והיה שם צעקה גדולה בין הישמעאלים (המן דהיינו געוואלד).

מדברי הר"צ רבי נחמן מטשעהרין זצ"ל, על מרן הבעל שם טוב זצ"ל, ותורתו הק', בהקדמת ספרו "לשון חסידים":

...ובכל תקוותינו וישועתינו לנצח הוא רק על ידי התגלות תורתו הק' ודרכיו הק' העומדים לנו בעזרתנו סלה בפרט בעתים הללו בעקבות משיחא אשר התפשטות החושך והנורא מאד כפול ומכופל תהו ובהו וחושך וכו' ממש, אשר גם נביאינו הראשונים ז"ל, ראו כן תמוה איך יוכלו בני ישראל הק' לעמוד ולהתחזק עצמן ביראת ה' ואמונתו הק' בתוך התגברות החשכות כזה, וברוך ה' אשר הפליא חסדו ועמנו והקדים רפואה למכותינו, ובאחרית הימים האלו שלח לנו מושיע ורב קדוש ונורא כזה, עיר וקדיש מן שמיא נחית...

מאמר משיב נפש

צ"י

שאלות על חסידות ברסלב ומקורות מספרי קודש

מאת אחד הרבנים שלישי

סימן י"א: יושב בסתר עליון

שואל: אם הוא באמת כן כאשר דברת, כי יש כאן דבר נפלא ונורא מאד יותר ממה שיש במקומות אחרים, ותיקונים נפלאים אשר שאר צדיקים לא הבטיחו על זה, א"כ למה לא ראינו אצל רבותינו הקודמים לפני המלחמה, שכולם יעריצו כ"כ את הדרך הזה, ואצ"ל שהיה מהם כמה וכמה אשר סדרו מזה, עכ"פ למחצה לשליש ולרביע.

ואל תשיבני כי כל דבר טוב וקדושה יש מעט, כמו להבדיל ישראל בין העמים, ויראי ה' בין פורקי עול, ועובדי ה' בין סתם המון עם, ותאמר שכן הוא בזה, שיש מעט חסידי או מעריצי ברסלב בין שאר כלל ישראל. כי שונה הדבר לגמרי, כי הלא הרבים הנ"ל הם אותם שאינם הולכים בדרך התורה, או עכ"פ רק כמצות אנשים מלומדה, אבל כאן המדובר הוא בין יראי ה' וחושבי שמו, ורבותיהם צדיקים קדושים וטהורים שרפי מעלה ממש, אשר עבדו את השם בכל נימי נפשם, ואשר חזו ברוה"ק, והגידו ואמרו מה שראו למעלה בשמים ממש, וא"כ אין לומר עליהם שח"ו נבוכים היו בארץ.

ובאמת זה קשה לי יותר מכל הקושיות, כי הלא המה הם אבותינו ורבותינו אשר מפיהם אנו חיים, ומפיהם חיו אבותינו הקודמים, ואיך נאמר שבדור הזה נתחכמו וראו את החודש, מה שלא ראו אבותינו הקודמים.

הנה כתב רש"י עה"פ (ישע"י ח') וחכתי לה' המסתיר פניו, אין לך נבואה קשה כאותה שעה שאמר משה ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא, ואף בו ביום הבטיחם וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרעו, נמצא כי הרע הגמור כנגד כי לא תשכח מפי זרעו, הוא ואנכי הסתר אסתיר, שהכוונה כי התורה שמתחלת (העשרת הדברות) בתיבת אנכי, יהיה ח"ו בהסתרה שבתוך הסתרה, וזהו הנבואה הקשה ביותר, שהוא שכחת התורה לגמרי, והוא הרע הגמור ביותר, ואיך אמר רמי בר יחזקאל ע"ז שהוא מילי מעלייתא.

והנה בריש לק"מ כשמביא מימרא זו שהבטיח רשב"י שלא תשתכח תורה מישראל על ידו, מביא ראיה ממש"כ בזה (ח"ג קכ"ד): בהאי חבורא דאיהו ספר הזוהר יפקון בה מן גלותא, ולכאורה כאן רואים שע"י רשב"י תהיה הגאולה, ולא שלא תהיה שכחת התורה. ועפ"י הנ"ל מבואר הכל, כי באמת מן הפסוק הנה ימים באים וגו', למדו חז"ל שתהיה שכחת התורה בפשטות, היינו שישכחו סברת הלימודים, ולא יוכלו לברר ההלכות כדבעי, ולפי דבריהם נמצא כי מש"כ ואנכי הסתר אסתיר פני, זה קאי על לימודי ההלכות הנ"ל.

וע"ז בא רשב"י לתרץ שלא יהיה כן, רק הוא יביא כח הקדושה גדולה בעולם, שע"ז לא ישכחו בירורי ההלכות, רק שלא תהיה הלכה ברורה ומשנה ברורה במ"א, שע"ז מרמו הפסוק הנה ימים באים, וכמו שבאמת אנו רואים בזמן הזה הדור האחרון, שיש בירורים נפלאים בכל מקצועות התורה באופן נפלא מאד, אבל אין הלכה ברורה במ"א, כי על כל דבר יש מחלוקת בלי שיעור. אבל הפסוק של ואנכי הסתר אסתיר לא יכול לעלות ע"ז, כי זה לא נקרא הסתרה גדולה מאד, וע"ז יש הפסוק שמביא רב, כי תהיה שכחה של הפלא ופלא, היינו שעצם מעלות וגדלות הצדיקים הללו, שהם רשב"י והנמשכין אחריו האריז"ל והבעש"ט והנמ"ח, כמו שבלקו"מ (במאמר הנ"ל) אחר שמגלה שע"י רשב"י לא תשתכח התורה, מסיים ועכשיו יש נמ"ח, כי רפואה זו לשכחת התורה הוא ע"י רשב"י והנמשכין אחריו, צדיקים גדולים יחידי הדורות, ועצם גדלותם תהיה נשכחת מרוב אנשי העולם כנ"ל, שע"ז נאמר ואבדה חכמת חכמיו וגו', כי אעפ"י שהחכמים הגדולים הללו יגלו חכמתם הגדולה בעולם, עכ"ז תהיה נאבד מרוב בני הדור, ובוודאי שע"ז שייך לומר הפסוק של ואנכי הסתר אסתיר פני וגו', שהוא ממש ענין של הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא וגו', שלא די שלא ילמדו תורתם הקדושה של החכמים הנ"ל, עוד זאת יחלקו עליהם ויסתירו את גדולתם, והכוונה במה שאמר הסתר אסתיר פני, היינו שמי שנקרא מאן פני האדון ה' דא רשב"י (וזהו ח"ב ל"ח). הוא יהיה בבחי' הסתרה. והטעם על הפלאה זאת, הוא דייקא משום שלימודו של רשב"י הוא קירוב הגאולה כמ"ש בזה, ע"כ צריך שיהיה ע"ז הסתרה, רק שרשב"י החליף ההסתרה של עצם התורה, להסתרה על תורתו ועל מעלותיו, ועל הסתרה זאת מיירי רב, שהוא באמת מהני מילי מעלייתא, כי דייקא ע"ז יכול להיות קירוב הגאולה, כשלא תהיה ביטול הבחירה, וגם רשב"י בעצמו מסכים להסתרה ושכחה זו, ובוה מיירי בדרא"א זוטא ובוהר.

וע"כ העתיקו הרי"ף והרא"ש דברי רב למסקנה, והם ג"כ לימוד להלכה למעשה, שידעו כל אותם שרוצים שלא תשתכח התורה מהם, שצריכין לעסוק בדברי רשב"י והנמשכין אחריו דייקא, כי גזירת שכחת התורה נשארה אפי"ן אחר הבטחת רשב"י, רק שנתחלף משכחת ההלכה לשכחת מעלת גדולי הדורות מעמידי התורה, וע"כ לא יתפתו אחרי שיטת בני אדם שלא לילך אחרי הצדיקים הגדולים הללו, וכאילו יש קיום להתורה בלי להתדבק בדרכים הללו, כי זה א"א, כי בע"כ ישאר שכחת התורה, ומה שהדבר נשאר בסוד, אין זה לפי שאין צריכין לזה, רק אדרבה זהו הסימן שצריכין להדבר מאד, ורק באופן זה של שכחה, היתה יכולה להיות הצלת התורה, ומי שלא יתדבק בזה, בע"כ יפול תחת שכחה האחרת, ובעזה"שית נתרצו כל הדיוקים.

אבל ההסבר הזה שייך רק כלפי עובדי השם באמת, שמחפשיין את האמת בלי חשבונות עצמיים של כבוד ושם חשוב, ומכ"ש חשבונות של

מאד על שלא באתי על החתונה [חתונת הרה"ח ר' שמחה ברוך עם בת דודתו מרת רבקה רחל. ר' ש"ב ה"ן בן הרה"ח ר' יצחק אייזק ז"ל חתנו של רבינו"ל כי אשתו הי' הרבנית הצדיקת מרת שרה בת רבינו"ל. והרבנית רבקה מרים הי' בת אחותה הרבנית הצדיקת מרת ארל בת רבינו"ל. הרבנית מרת שרה שבקה חיים לכל חי בשנת תקצ"ב בשבב הנוכה, ומיד אח"כ נשא הרה"ח ר' יצחק אייזק הנ"ל את הרבנית מרת ארל כמיש בעל"ת לעיל מכתב ס"ד (ועיין ימי מוהרנ"ת ח"א אות ק"ו). ושוב אח"כ התחתנו הילדים ביניהם, החתונה הוה היתה שמחה גדולה לאנ"ש שהן החתן והן הכלה שניהם היו נכדים מרבינו"ל]. **וכותבים שהחתונה נתעכבה עד ראש חודש כסליו אם ירצה ה', ושההכרח שאבוא לשם עם כמה מאנ"ש, בלי שום תירוץ, וכעת יש כמה סברות בלבי שאסע אם ירצה ה' על החתונה, ואכתוב לך בעזרת השם יתברך, כי מהסתם לא אסע בשבוע זאת, רק אחר שבת קודש אם ירצה ה'. וטוב שתהיה פה על שבת קודש או אחר כך מיד, כי מי יודע איך תהיה הנחיצה שלי, כי אחר שבת אם ירצה ה' איני יודע בעצמי מתי אסע לשלום אם ירצה ה', וכפי דעתי לא אסע תיכף אחר שבת אם ירצה ה', אך אף על פי כן טוב שתהיה תיכף אחר שבת הבאה עלינו לטובה אם ירצה ה', או על שבת קודש כנ"ל. וה' הטוב יעשה, כי לעת עתה קשה בעיני מאד מאד הנסיעה הזאת, ה' יגמור בעדי לטובה.**

הד' זהובים קבלתי, וכבר הקדמתי וצויתי להאומן שיבא אלי ליקח התפלות לכורכם, ה' יהיה בעזרנו לבלות ימינו באלו התפלות הנוראות, אשר כמוהם לא היה בעולם [עיין לעיל סוף מכתב צ"ב "תורות כאלו ותפילות כאלו, אשר לא היה מעולם", וע"ע משי"כ מוהרנ"ת בהקדמת הליקוטי תפלות בזה"ל: "והנה מעלת אלו התפלות יבין כל משכיל החפץ באמת ובתמימות, כי תפילות כאלו עדיין לא היו בעולם, והם מלאים כל טוב לבית ישראל ע"כ. ועמק דבריו הק' מיוסדים עפ"י דברי רביה"ק בליקו"מ ח"ב ס' כ"ה שכשעושי"ן מתורת תפלת עולין שעשועים גדולים, ומבואר בשיחות שעולין שעשועים מזה אשר מימות עולם לא עלו, ודברי קודש הללו ביארם מוהרנ"ת באריכות בטיב טעם ודעת בליקו"ה הל' ר"ח ה"ה, ובוה יובן דבריו הק' כאן. וכנראה שבנו ר' יצחק שלח סכום לאביו מוהרנ"ת ז"ל כדי שיכרך לו התפלות], **ואם אנו עכשיו בדורות כאלו בעיקבות משיחא אשר נעשה עם כל אחד מה שנעשה, כאשר יודע כל אחד בנפשו, נגד זה חמל עלינו השם יתברך, והקדים רפואה למכה מה ששלח לנו מקודם מושיע ורב האמת להצילנו על ידי התגלות חידושי תורתו הקדושה, החידושים הנפלאים והנוראים וכו' שהם מעייני הישועה האמתיים, וביותר על ידי אלו התפלות, אשר אי אפשר לבאר בכתב ובעל פה עד היכן מגיעים טובות וחסדים של אלו התורות והתפלות והמעשיות והשיחות הקדושים וכו', וכל קדושת ההשארה שהשאיר בזה העולם.**

ועל כולם גודל כחו הקדוש, העיזו והגבור וכו' העולה על הכל, אשר הבטיחנו והזהירנו לסמוך על כחו הנורא [עיין חיי מוהר"ן דופיט אויף מיין כח]. **וברוך השם יש לנו על מי לסמוך בעזרת השם יתברך, וכבר ידעתם מה שדברנו בשמו ז"ל [עיין חיי מוהר"ן ס"ו] מה שאמר אם עמכם נעשה כך, מכל שכן וכל שכן עם שאר אנשים החולקים מאתנו, שאינם שוקדים כלל על תיקונם וכו', השם יתברך ירחם, השם יתברך ירחם ויחוס עלינו ועל עמו ישראל ברחמנות האמיתי להוציא את ישראל מעוונות, אשר באמת אין נאה להם שום עוון כלל לפי רוחניותם וכו', וקשה עליהם לסבול משאוי הזאת של עוון רח"ל, אפילו יום אחד [עיין ליקו"מ ח"ב ס' ז]. השם יתברך ירחם, השם יתברך ירחם.**

יתר מזה אין פנאי כלל להאריך, כי דעתי אינה צלולה כלל מחמת ספיקות הנסיעה שנתהווה עתה בשעה זאת. השם יתברך ידריכני באמתו וילמדני איך להתנהג באמת, כי אליו לבד תקותי [עיין במכתב צ"ד].

מודעה משמחת ובקשה

בהיות שסידרנו כל תלמידי רבינו"ל על סדר הא"ב בסדר יפה אף נעים, וכן יש תחת ידינו מסודר כל תלמידי מוהרנ"ת ז"ל על דרך זה, וכן זכינו בעזרהשית לסדר הספה"ק **"עלים לתרופה - מכתבי מוהרנ"ת"**, עם הערות ובירורים על כל מכתב ומכתב, **בתוספת מכתבים מכת"י**, עד שפנים חדשות בא לכאן.

ולכן הנני פונים בבקשה מאת אנ"ש היקרים, **מי שרוצה לזכות ליתן יד ועזר להדפסת הספרים הקדושים הללו יפנה אלינו, וזכות הרבים תלוי בו.**

ברכת מזל טוב לאנ"ש

מו"ה **יצחק זאב שווארטץ** נ"ו, מוויליאמסבורג
 לרגלי שמחת הולדת בנו נ"ז
 חתן הרה"ח מחשובי אנ"ש
 דולה ומשקה מתורת רבינו"ל
 מו"ה **יצחק פריעדמאן** שליט"א, מוויליאמסבורג
 יזכו להעמיד דורות ישרים ומבורכים, ע"ד ישראל סבא
 ובהתקרבות לרביה"ק, אכ"ר

כוונת ההערות והצינונים בכדי להבין את המכתב הק', וברצונינו בעו"ה להדפיס כל המכתבים עם ההערות כדי לזכות את הרבים, לכן נשמח לקבל באמייל מן הקוראים היקרים "הארות" בין על דברי מוהרנ"ת ובין על דברינו כדי שיצא מתחת ידינו דבר נאה ומתוקן, ויאשר כוונתם למפרע

שיעורים אויף אידיש אין ספר ליקוטי מוהר"ן !

לימוד ספה"ק ליקוטי מוהר"ן בכל יום
 מען קען הערן אויף "אוצרות ברסלב" יעדן טאג א
 עמוד בספה"ק ליקוטי מוהר"ן

718-855-2121

געלערנט **"אויף אידיש"** מיט א קלאהר"ן הסבר, לויט די מפורשים און לויט ווי עס איז מבואר אין ליקוטי הלכות חזקו ואמצו אחיי ללמוד ספריו **"בכל יום"**, ולעין ולחפש בהם למצוא בהם בכל פעם עצות להציל נפשכם (ועל"ת מכתב ש"ג)

למכתבים למערכת, וכן לכתוב מאמרים להופיע בעט סופר, אן להערות, וכן

מי שברצונו שייגע לו העט סופר על יד האנמעל, יפנה:

CONGHVPRINTING@GMAIL.COM

אן להפעקס: **845.781.6701**

להודיעה על מזל טוב לאנ"ש, יש לשלוח הודעה (עד יום ג' בשעה: 9:00 בבוקר):